

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. et Mgr. Karla Ulíka a Mgr. Josefa Straky ve věci

žalobce: **ZO ČSOP Dolní Roblín, pobočný spolek**
sídlem Dolní Roblín 3, 267 18 Mořina
zastoupený JUDr. Petrem Svobodou, Ph.D., advokátem
sídlem Aranžerská 166, 190 14 Praha

proti

žalovanému: **Městský úřad Beroun**
sídlem Husovo náměstí 68, 266 01 Beroun

za účasti: **Ing. J. K.**
bytem X

o žalobě proti územnímu souhlasu žalovaného ze dne 4. 5. 2020, č. j. MBE/26494/2020/Výst-Kp,

takto:

- I. Územní souhlas žalovaného ze dne 4. 5. 2020, č. j. MBE/26494/2020/Výst-Kp, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 13 200 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Petra Svobody, Ph.D., advokáta.

Shodu s prvopisem potvrzuje: V. N.

III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Územní souhlas

1. Dne 9. 3. 2020 L. K. a osoba zúčastněná na řízení (dále „stavebník“) oznámili žalovanému záměr stavby oplocení na pozemku parc. č. XA v katastrálním území X (stejně jako všechny pozemky zmíněné dále v tomto rozsudku).
2. Dne 4. 5. 2020 žalovaný s odkazem na § 96 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), vydal shora uvedený územní souhlas (dále „územní souhlas“ či „napadený územní souhlas“), kterým vyslovil souhlas s umístěním stavby *Oplocení X XA – fáze 1, Kytlinská* (dále „oplocení“) na pozemku parc. č. XA. Konstatoval v něm, že záměr splňuje všechny podmínky dle § 96 odst. 1 a odst. 2 a § 90 stavebního zákona.

Shrnutí žaloby

3. Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Dolní Roblín, pobočný spolek (dále „žalobce“), se žalobou doručenou soudu dne 28. 7. 2021 domáhá zrušení napadeného územního souhlasu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“).
4. Žalobce v žalobě nejprve uvedl, že kopii územního souhlasu získal na základě žádosti o informace ze dne 29. 4. 2021 od Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (dále „AOPK“) dne 29. 5. 2021. Toho dne se dozvěděl o existenci územního souhlasu ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“).
5. Svoji aktivní legitimaci podle § 65 odst. 1 s. ř. s. žalobce dovozuje z toho, že je v dotčené části CHKO Český Kras zavedeným občanským sdružením s obecným právem účasti na ochraně přírody a krajiny ve smyslu § 70 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále „zákon o ochraně přírody a krajiny“). Zadruhé odkazuje na to, že on sám i jeho členové byli napadeným územním souhlasem zkráceni na základním hmotném právu na příznivé životní prostředí zaručeném čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále „Listina“). Žalobce je pobočným spolkem Českého svazu ochránců přírody. Jeho hlavním posláním i účelem je podle stanov především ochrana a obnova přírody, krajiny a životního prostředí. Žalobce vznikl v roce 1997, sídlí – necelé 4 km od předmětného pozemku – v obci Mořina, která sousedí s obcí Hlásná Třebaň. Žalobcova územní působnost se vztahuje k centrální části CHKO Český kras, mimo jiné i k území obce Hlásná Třebaň. U příslušných správních orgánů v obvodu své působnosti požádal žalobce o informování o zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních dle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. V současnosti má 16 členů, kteří pravidelně tráví svůj volný čas v přírodě CHKO Český kras. Od svého vzniku vyvíjí žalobce soustavnou činnost, zejména se účastní správních řízení dotýkajících se zájmů ochrany přírody a krajiny (např. o záměru hotelu *Modré z nebe* v Karlickém údolí), mapuje výskyt zvláště chráněných a chráněných druhů rostlin a živočichů, pravidelně uklízí odpady a likviduje černé skládky v rámci akce *Uklid'me svět, uklid'me Česko*.
6. Žalobce tvrdí, že územní souhlas porušuje § 96 odst. 4 větu první ve spojení s § 90 odst. 2, případně ve spojení s § 96 odst. 1 a 3 stavebního zákona, neboť povolil umístění stavby oplocení na pozemku v II. zóně CHKO Český Kras v nezastavěném území, kde to nedovoluje platný územní plán obce Hlásná Třebaň.

7. Pozemek je podle územního plánu obce Hlásná Třebaň, ve znění změny č. 2 účinné od 20. 7. 2017, zařazen do nezastavěného území a funkční plochy OZ *Ostatní zeleň, skalnaté plochy*. Podmínky pro nezastavěné území jsou vymezeny v čl. 4 odst. 5 textové části územního plánu, regulativy pro funkční plochy OZ jsou stanoveny v příloze č. 1 územního plánu takto:

3.2. *Ostatní zeleň, skalnaté plochy (OZ)*

Charakteristika území:

Ekologická stabilizace území – přirozené louky, příbřežní porosty, náletová zeleň, mokřady, skály.

Přípustné využití území, činnosti a stavby:

- louky, příbřežní porosty, náletová zeleň, mokřady

- údržba a ochrana chráněných prvků přírody

- výsadba lesních porostů

- účelové a pěší cesty

- technická infrastruktura – vedení vody, kanalizace, vedení VN, NN, sdělovací vedení, vedení plynu VVTL, VTL a STL

Nepřípustné využití území, činnosti a stavby:

Jakékoli jiné než přípustné funkční využití.

8. Podle žalobce nelze stavbu oplocení zařadit do taxativního výčtu přípustných staveb na plochách OZ. Jakékoliv jiné než přípustné způsoby využití jsou pak podle zbytkového regulativu jednoznačně nepřípustné. Analogické rozšiřování okruhu vyjmenovaných staveb žalobce považuje za nepřípustné kvůli zásadě restriktivního výkladu výjimek. Oplocení nelze podle žalobce považovat ani za technickou infrastrukturu, a to ani ve smyslu přílohy č. 1 textové části územního plánu, ani ve smyslu její legální definice v § 2 odst. 1 písm. k) bodu 2 stavebního zákona.
9. Žalobce tvrdí, že na podzim roku 2020 byla po celém obvodu předmětného pozemku o výměře 822 m² umístěna stavba oplocení z hustého drátěného pletiva o výšce 160 cm na kovových sloupcích. Předmětný pozemek se přitom nachází v II. zóně CHKO Český kras. Má charakter přírodovědecky i esteticky hodnotné skály se svahem, v dolní části je přirozeně zarostlý keři a trávou. Nemá tedy charakter *ovocného sadu*, jak je formálně evidován v katastru nemovitostí. Je biotopem s prokázaným výskytem zvláště chráněných druhů živočichů (užovky hladké, mloka skvrnitého, slepýše křehkého a několika druhů čmeláků). Na jeho hranici roste jedna z nejpočetnějších populací zvláště chráněného křivatce českého na území ČR.
10. Stavba oplocení představuje nevhodný zásah do tohoto přírodního a krajinného prostředí. Jednak tím vznikl v původně volném přírodním prostředí uměle uzavřený prostor oddělený od zbytku II. zóny CHKO technickou bariérou, který ztěžuje průchod či přinejmenším ruší volně žijící živočichy v jejich přirozené migraci. Zadruhé tím vznikl další umělý technický prvek v zásadě nedotčeném krajinném a esteticky cenném reliéfu skalního hřebene ve smyslu § 2 odst. 2 písm. g), § 3 odst. 1 písm. b) a § 25 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny.
11. Podle žalobce stavba oplocení zřejmě není v přímém rozporu se zákonem o ochraně přírody a krajiny, ale je v rozporu s územním plánem. Účelem jeho regulativů je zjevně ochrana volného přírodního a krajinného charakteru pozemku [tedy ochrana stejných či přinejmenším obdobných veřejných zájmů, které chrání zákon o ochraně přírody a krajiny

v § 2 odst. 1 a 2 písm. b) a g) § 25 odst. 1 a 2].

12. Stavba oplocení, která na předmětném pozemku porušuje regulativy územního plánu, se tedy negativně dotýká též zájmů ochrany přírody a krajiny v II. zóně CHKO Český Kras, což je jeho posláním i účelem jako pobočného ekologického spolku podle jeho stanov i podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Vyjádření k žalobě

13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 15. 9. 2021 uvedl, že územní souhlas byl vydán v souladu s územním plánem obce Hlásná Třebaň, neboť stavba oplocení spadá do přípustného využití území. K námitce zásahu do přírody a krajiny žalovaný uvedl, že k žádosti o územní souhlas bylo přiloženo závazné stanovisko AOPK ze dne 28. 6. 2019, č. j. SR/0873/SC/2019-3 (dále „závazné stanovisko AOPK“). To podle žalovaného potvrdilo, že záměr nemá negativní dopady na životní prostředí.
14. Stavebník ve vyjádření k žalobě ze dne 12. 1. 2022 označil žalobu za přehnanou vzhledem k tomu, že vše bylo povoleno příslušnými úřady a pozemek je beztak ze tří stran obklopen zástavbou a komunikacemi. Uvedl, že na předmětném pozemku chová včely a již v minulosti došlo v Hlásné Třebani ke shození úlů. To byl jeden z důvodů, proč pozemek oplotil. Podle stavebníka je ochrana přírody v daném případě pouze zástupná, v podstatě jde o výhled ze sezení na pozemku parc. č. 1336/1 předsedy žalobce, což mu měl sám říct již v roce 2016. Postoj žalobce je přitom alibistický, když si jeho předseda nechá posekat svůj pozemek motorovou kosou a má v podstatě stejný plot o necelé 3 metry dále bez ohledu na zónu CHKO Český kras. K námitce rozporu s územním plánem stavebník podotýká, že slovo „oplocení“ se v územním plánu vyskytuje dvakrát v irelevantním kontextu. Nelze dovodit nepřipustnost oplocení na plochách OZ. Správa CHKO Český kras lokalitu dlouhodobě sleduje a stanovila umístění oplocení v jižní části pod biotopem křivatec českého, kde jej stavebník zbudoval na trnech vzhledem k tomu, že je křivatec kalcifobní. Poukazovat na dotčení reliéfu je podle stavebníka zavádějící. Oplocení v jižní části navazuje na oplocení souseda na pozemku parc. č. 1333, ve vzdálenosti 20 metrů jižním směrem se nachází zástavba v ulici Pod Vinicí. Oplocení je vysoké 150 cm (nikoliv 160 cm) a v jižní části pozemek oplocen není, protože si soused dosud nevybudoval příjezdovou cestu. Mezi ulicemi Kytlinskou a Pod Vinicí vedla dříve jen pěší stezka, postupně se rozšířila na regulérní komunikaci. Ta se nachází hned vedle pozemku žalobcova předsedy. Stavebníkovu oplocení má rozměr oka 50 mm x 50 mm, plot žalobcova předsedy má rozměr oka 55 mm x 55 mm. Byla odbagrována i část skály, na jejíž přírodovědeckou a estetickou hodnotu žalobce upozorňuje. Na pozemku byla dříve skládka, nyní je zde navážka z výstavby z okolních chat a cesta. Přírodovědecky a esteticky hodnotná lokalita břidlicového svahu Políčko se nachází zejména na pozemku parc. č. 1501/1, který má rozlohu 50 000 m². Tento pozemek stavebník nechává jako bezzásahový a přístupný veřejnosti, prořezává keře, kde zarůstá biotop křivatec českého. Křivatec se částečně nachází i na severní části svahu, tedy na pozemku parc. č. 1501/1. Oplocení je pod biotopem křivatec, nezasahuje do biotopu (zimoviště) mloka skvrnitého. Stavebník uznává, že pozemek je skutečně biotopem uváděných druhů, platí to ale podle něj pro všechny pozemky v okolí. Čmeláky stavebník zaregistroval až v roce 2021, tedy až po zbudování oplocení koncem roku 2020. Naopak předseda žalobce účelově nechal dne 30. 10. 2016 zapsat do databáze AOPK užovku, slepýše a mloka, aby měl podklady pro podání podnětu

České inspekci životního prostředí den poté. Oplocení zvláště chránění živočišové prolezu nebo podlezu, na severní straně však narazí na stávající oplocení pozemků parc. č. 1229 a parc. č. 1278/1 s vysokou podezdívkou, dvěma vjezdy a vybetonovaným korytem potoka. Na východní straně je pak betonová opěrná zeď a oplocení pozemku parc. č. 1333, na západní straně se nachází komunikace a oplocení pozemku předsedy žalobce. Stavebník přiložil snímek mloka na podporu svého tvrzení, že mloci svoji cestu mohou absolvovat i po vybudování oplocení. Stavebník dále uvádí, že aktivity žalobce v obci Hlásná Třebaň, kde několik let bydlel, nikdy nezaznamenal.

Replika žalobce

15. Žalobce v replice ze dne 31. 1. 2022 zdůraznil, že základem žaloby je tvrzení o rozporu územního souhlasu s územním plánem v části týkající se ochrany nezastavěného území obce a II. zóny CHKO Český kras. Připomíná, že nebyl účastníkem správního postupu, který předcházela vydání územního souhlasu, ani správního postupu, který předcházela vydání závazného stanoviska AOPK, protože to zákon o ochraně přírody a krajiny od 1. 1. 2018 neumožňuje. Proto ani o jednom z těchto postupů nevěděl, neměl žádná procesní práva, zejména právo na oznámení územního souhlasu nebo závazného stanoviska AOPK. O oplocení se dozvěděl, až když jej stavebník stavěl. Od října 2020 se opakovaně marně obracel na žalovaného (i na jemu nadřízený Krajský úřad Středočeského kraje) s žádostmi o poskytnutí kopie územního či jiného souhlasu ke stavbě oplocení (i dalších staveb na pozemku stavebníka), s podněty k prošetření, provedení kontrolní prohlídky a s podněty k zahájení příslušných řízení; k replice přiložil kopie těchto podání. Žalovaný však na žádné z nich dosud nezareagoval a neposkytl žalobci žádné informace ani podklady. Totéž platí o Krajském úřadu Středočeského kraje. Žalobci se od AOPK podařilo získat územní souhlas, který napadl žalobou. V něm však není zmínka o závazném stanovisku AOPK. Není tak zřejmé, že územní souhlas byl vydán na jeho základě. Žalobce poté, co obdržel od soudu vyjádření žalovaného, požádal AOPK o zaslání jeho kopie. Závazné stanovisko AOPK bylo žalobci doručeno dne 28. 1. 2022. Tyto žalobní námitky tak nemohl uplatnit dříve. Žalobce dle § 75 odst. 2 věty druhé s. ř. s. napadá i toto stanovisko a namítá, že je rozporné se zákonem ze dvou důvodů.
16. Zaprvé žalobce považuje závazné stanovisko AOPK za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a pro extrémní rozpor se skutkovým stavem. Pozemek neleží v obci Třebotov, která je uvedena v závazném stanovisku, ale v obci Hlásná Třebaň. Obec Třebotov a její část Solopisky zmíněné ve stanovisku se nacházejí vzdušnou čarou přibližně 8 km od předmětného pozemku. Žalobce nevylučuje, že záměna obce Třebotov za obec Hlásná Třebaň byla ze strany AOPK důsledkem nepozornosti při kopírování konceptu závazného stanoviska. Podle něj to prokazuje, že závazné stanovisko AOPK nebylo výsledkem pečlivého projednání věci, ale šablonovitěho zkopírování textu ze závazného stanoviska v úplně jiné věci. Zadruhé není ze závazného stanoviska vůbec jasné, zda a jak orgán ochrany přírody vážil zákonná hlediska a podmínky stanovené v § 25 a § 44 zákona o ochraně přírody a krajiny, pokud uvedl, že záměr je pro danou lokalitu akceptovatelný. Vzhledem k tomu, že se napadený souhlas opírá o nepřezkoumatelné závazné stanovisko, je nepřezkoumatelný i samotný územní souhlas. Tyto námitky vůči závaznému stanovisku mají však dle žalobce podpurný charakter, klíčová je námitka nesouladu územního souhlasu s územním plánem.

17. K vyjádření stavebníka žalobce uvedl, že se mýjí s podstatou žalobních bodů. Zopakoval, že se účastní správních řízení v rámci CHKO Český kras bez ohledu na to, zda jde o záměry sousedící s pozemky ve vlastnictví jeho členů, a vyjmenoval konkrétní příklady. K osobě svého předsedy uvedl, že publikuje ve zpravodaji Hlásné Třebaně naučné články o místních přírodních zajímavostech. Plot předsedy je kolem pozemku, který je podle územního plánu zastavitelný, nachází se ve III. zóně CHKO Český kras a oplocen je již od 50. let 20. století.

Duplika stavebníka

18. Stavebník zareagoval duplikou ze dne 4. 2. 2022. V ní uvedl, že pracovníci AOPK lokalitu znají, pravidelně ji navštěvují a stanovili podmínku odstupu 2,5 metrů od hřebene, respektive pod biotopem křivatce. Současně se s nimi stavebník dohodl, že oplocení bude navazovat na sousedovo, nepoužije podhrabové desky kvůli průchodnosti pro zvířata ani beton v jižní části oplocení. Námitky neprůchodnosti pro zvěř stavebník považuje za nesmyslné a nepodložené.

Posouzení věci soudem

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

19. Soud shodně se žalobcem ve světle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 17. 9. 2019, č. j. 1 As 436/2017-43, č. 3931/2019 Sb. NSS, považuje územní souhlas za rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Proti územnímu souhlasu není v řízení před správním orgánem přípustný opravný prostředek, který by bylo nutné před podáním žaloby proti územnímu souhlasu vyčerpat.
20. Soud dále posuzoval, zda je žalobce jako tzv. environmentální spolek aktivně procesně legitimován k podání žaloby podle § 65 odst. 1 s. ř. s., a dospěl ke kladné odpovědi.
21. NSS v rozsudku ze dne 25. 6. 2015, č. j. 1 As 13/2015-295, na základě závěrů vyslovených v nálezu Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14, dovodil, že se spolky mohou stát žalobci podle § 65 odst. 1 s. ř. s. a přímo se žalobou domáhat i ochrany svých hmotných práv, pokud byla rozhodnutím správního orgánu dotčena jejich hmotněprávní sféra. Z hlediska možného dotčení na hmotných právech je přitom rozhodným kritériem existence dostatečně silného vztahu žalobce k lokalitě, v níž má být realizován příslušný záměr (viz také rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 73/2015-40, č. 3343/2016 Sb. NSS, odst. 19–20). Tyto závěry platí i po změně právní úpravy provedené zákonem č. 225/2017 Sb., který omezil účastenství spolků ve správním řízení na řízení podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Ústavní soud v nálezu ze dne 26. 1. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 22/17, popsál, že pokud by se spolky cítily dotčeny na svých právech a svobodách rozhodnutím správního orgánu (typicky rozhodnutím o umístění stavby či povolení stavby), mohou se v souladu s čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny obrátit na správní soud. Své výtky vůči správnímu rozhodnutí mohou předkládat v řízení před soudem (viz např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 29. 4. 2022, č. j. 51 A 113/2020-87, odst. 42). Tyto závěry jsou dle soudu plně přenositelné i na přezkum územního souhlasu.
22. Z veřejně dostupného spolkového rejstříku soud zjistil, že žalobce byl zřízen za účelem ochrany a obnovy přírody, krajiny a životního prostředí, ekologické výchovy a podpory

trvale udržitelného života. Žalobce vznikl v roce 1997 a sídlí v obci Mořina, sousedící s obcí Hlásná Třebaň, kde se nachází sporný záměr oplocení. Žalobce dlouhodobě vyvíjí aktivity na území CHKO Český kras, v němž se nachází jak obec Mořina, tak obec Hlásná Třebaň. Dále žalobce uvádí, že se v širším slova smyslu účastní na ochraně přírody a krajiny ve smyslu § 70 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny a také byl účastníkem několika správních řízení v oblasti CHKO Český kras. Soud považuje již tyto skutečnosti za dostatečně osvědčující, že žalobcova místní vazba je dostatečně silná a že je zavedeným místním ekologickým spolkem. Žalovaný tyto skutečnosti nijak nezpochybnil. Stavebníkovo tvrzení, že žalobce nezná, ač v Hlásné Třebani bydlel, je velmi obecné a věrohodně nezpochybnuje žalobcem osvědčenou aktivitu. Ostatně k založení aktivní procesní legitimace podle § 65 odst. 1 s. ř. s. postačuje plausibilní tvrzení o zkrácení práv (viz např. rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2020, č. j. 6 As 104/2019-70, odst. 19).

23. Pokud jde o včasnost žaloby, žalobci nebyl územní souhlas žalovaným doručen. V takovém případě běží dvouměsíční lhůta podle § 72 odst. 1 s. ř. s. ode dne, kdy se žalobce prokazatelně s obsahem územního souhlasu seznámil (viz rozsudek NSS ze dne 17. 9. 2020, č. j. 1 As 289/2020-28, a v něm citovanou judikaturu). Žalobce se s obsahem územního souhlasu seznámil až na základě žádosti o poskytnutí informace. Územní souhlas byl jeho zástupci od AOPK doručen dne 29. 5. 2021. Žalobci plynula lhůta pro podání žaloby do dne 29. 7. 2021. Žalobu podal dne 28. 7. 2021, a ta je proto včasná (§ 72 odst. 1 s. ř. s.).
24. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Právní hodnocení soudu

25. Klíčovou žalobní námitkou je tvrzený nesoulad územního souhlasu s územním plánem obce Hlásná Třebaň.
26. Územní rozhodnutí lze nahradit územním souhlasem za podmínek uvedených v § 96 stavebního zákona. Podle § 96 odst. 4 věty první stavebního zákona vydá stavební úřad územní souhlas, mimo jiné, je-li záměr v souladu s požadavky uvedenými v § 90.
27. Podle § 90 odst. 2 části věty před středníkem stavebního zákona stavební úřad posuzuje soulad s územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování u stavebních záměrů, pro které se nevydává závazné stanovisko podle § 96b.
28. Při vydávání územního souhlasu tedy musí být stejně jako v případě územního rozhodnutí posouzen stavebním úřadem soulad záměru se všemi hledisky podle § 90 stavebního zákona, případně musí vycházet ze závazného stanoviska podle § 96b stavebního zákona. Proto musí být i v územním souhlasu uvedeny údaje o souladu s územně plánovací dokumentací ve smyslu § 90 odst. 2 stavebního zákona (srov. Macháčková, J.: § 96 [Územní souhlas]. In: Macháčková, J. a kol.: *Stavební zákon. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2018, 3. vydání, s. 704).
29. Náležitosti územního souhlasu zpřesňuje § 15a odst. 2 vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu (dále „vyhláška“), na kterou odkazuje § 96 odst. 11 stavebního zákona. Podle věty druhé

odkazovaného ustanovení vyhlášky v případě, že se nevydává podle § 96b stavebního zákona závazné stanovisko orgánu územního plánování, obsahuje územní souhlas také údaje o souladu s územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování. Tento požadavek NSS vyzdvihl např. v rozsudku ze dne 27. 9. 2018, č. j. 9 As 215/2018-33, kde připomněl, že i územní souhlas musí být odůvodněn a poukázal na § 15a vyhlášky, podle které musí územní souhlas obsahovat mimo jiné údaje o splnění podmínek pro jeho vydání (odst. 19; shodně též rozsudek NSS ze dne 20. 6. 2019, č. j. 9 As 131/2019-64, odst. 23). Též zdejší soud ve své judikatuře akcentuje povinnost odůvodnit v územním souhlasu splnění zákonných podmínek pro jeho vydání (viz např. rozsudky Krajského soudu v Praze ze dne 26. 5. 2020, č. j. 46 A 94/2017-140, či ze dne 27. 3. 2019, č. j. 46 A 68/2016-153, odst. 26).

30. Žalovaný v napadeném územním souhlasu vymezil druh a účel umísťované stavby, umístění stavby na pozemku a určení prostorového řešení stavby. Samotný závěr o souladu záměru s požadavky § 96 stavebního zákona, potažmo § 90 stavebního zákona odůvodnil žalovaný pouze takto: *„Záměr splňuje všechny podmínky podle § 96 odst. 1, 2 a § 90 stavebního zákona.“*
31. Takto obecné konstatování nelze považovat za přezkoumatelné odůvodnění souladu napadeného územního souhlasu s územním plánem. Ostatně, již v odkazovaném rozsudku č. j. 46 A 68/2016-153 zdejší soud prakticky totožnou formulaci (*„záměr splňuje všechny podmínky podle § 96 odst. 1, 2 a 5 stavebního zákona“*) označil za tvrzení, které není dostatečným údajem o splnění podmínek pro vydání územního souhlasu (viz jeho odst. 18 a 26). Podobně NSS v rozsudku ze dne 27. 9. 2022, č. j. 2 As 272/2020-81, příléhavě označil obdobné konstatování (*„Stavební úřad při posuzování záměru postupoval podle § 96a odst. 3, § 96 odst. 4 a § 106 stavebního zákona a zjistil, že společné oznámení splňuje požadavky § 96a odst. 2, § 96, § 104 odst. 1 a 2 a § 105 stavebního zákona“*) za „instantní“ odůvodnění, které by bylo s to pokrýt prakticky každé správní rozhodnutí a nijak se v něm neodrážejí konkrétní okolnosti jednotlivé věci (viz jeho odst. 48).
32. Konstatování, že záměr je v souladu se zákonem, není vysvětlením, proč tomu tak podle žalovaného je. Na řádném posouzení a zdůvodnění souladu záměru se zákonem je třeba striktně trvat tím spíše, že vydání územního souhlasu nepředchází správní řízení, ve kterém by dotčené osoby mohly řádně hájit svá práva, a tím spíše v nyní posuzované věci, kdy soulad záměru s územním plánem rozhodně není zřejmý.
33. Tyto nedostatky odůvodnění územního souhlasu nelze přitom odstranit dodatečným predestřením úvah, které měly být v napadeném územním souhlasu, až ve vyjádření k podané žalobě (viz již citovaný rozsudek č. j. 46 A 94/2017-140, odst. 50 a 51, viz též posledně citovaný rozsudek NSS, odst. 29 a 48), o což se žalovaný ostatně ani nepokouší.
34. Napadený územní souhlas je proto nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť z něj není vůbec zřejmá jakákoli myšlenková úvaha žalovaného směřem k souladu souhlasu s územním plánem.
35. Byť žalobce výslovně nevznesl námitku nepřezkoumatelnosti ve vztahu k absenci odůvodnění souladu souhlasu s územním plánem, brání tato vada věcnému posouzení žalobní argumentace ze strany soudu, neboť zde nejsou žádné závěry žalovaného, k nimž by se soud mohl na podkladě žalobních námitek vyjádřit a přezkoumat jejich správnost

(srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84). Není úlohou správního soudu za této situace nahrazovat činnost žalovaného a jako první tuto otázku věcně posuzovat (srov. např. rozsudky NSS ze dne 27. 8. 2013, č. j. 8 Afs 58/2012-44, odst. 16, ze dne 24. 9. 2014, č. j. 8 Afs 34/2013-68, odst. 40, ze dne 12. 2. 2021, č. j. 8 Azs 419/2018-60, odst. 28, a ze dne 25. 2. 2022, č. j. 8 Azs 160/2021-44, odst. 18). Za této situace soud napadený souhlas zrušil, aniž by se k této sporné a dalším námitkám věcně vyjádřil, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Ten je povinen své úvahy ohledně souladu či nesouladu záměru s územním plánem přezkoumatelně vysvětlit, přičemž v odůvodnění svého rozhodnutí též zohlední uplatněnou argumentaci žalobce i stavebníka.

36. Stejně tak se žalovaný bude v dalším řízení věnovat posouzení souladu záměru i s dalšími zákonnými kritérii a své úvahy přezkoumatelně odůvodní. Zvláštní pozornost by měl žalovaný věnovat otázce souladu záměru s okolní přírodou a krajinou, neboť v tomto ohledu žalobce předkládá konkrétní polemiku se závazným stanoviskem AOPK. K tomu soud dodává, že pokud bude žalovaný ve svém dalším rozhodnutí vycházet ze závazných stanovisek, je povinen toto v něm uvést (v nyní rušeném územním souhlasu není o žádném závazném stanovisku ani zmínka) a jejich odůvodnění promítnout do svého odůvodnění tak, aby přímo z něj bylo patrné, proč žalovaný rozhodl určitým způsobem (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 7. 2020, č. j. 8 As 240/2019-69). Žalovaný samozřejmě nemůže sám posuzovat správnost závazných stanovisek z hlediska odborného, musí však dbát na jejich úplnost, určitost a srozumitelnost, neboť případná nepřezkoumatelnost závazného stanoviska se nutně promítá do nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, které je na něm postaveno (srov. rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011-69, č. 3018/2014 Sb. NSS, a Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 2. 2014, č. j. 30 A 57/2012-84). Z tohoto hlediska žalovaný posoudí případnou nutnost doplnění závazného stanoviska v reakci na okolnosti, na které upozornil žalobce (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2022, č. j. 54 A 19/2021-43, odst. 24). Žalovaný též zváží, zda nejsou splněny zákonné podmínky pro provedení územního řízení dle § 96 odst. 5 stavebního zákona. Žalovaný je vázán závazným právním názorem vysloveným soudem v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
37. Pro pořádek soud závěrem zdůrazňuje, že tímto rozsudkem žalovaného nijak věcně nezavazuje co do závěru ohledně splnění či nesplnění zákonných podmínek pro vydání územního souhlasu.
38. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný ve věci nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalobci soud přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 13 200 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku (3 000 Kč) a náhrady nákladů právního zastoupení advokátem (10 200 Kč), které tvoří odměna za zastupování (9 300 Kč) a náhrada hotových výdajů (900 Kč). Zástupce žalobce provedl v řízení tři účelné úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a sepsání repliky) podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). K této částce byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů za tři úkony po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen zaplatit podle § 149 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, užitého na základě § 64 s. ř. s., k

rukám žalobcova zástupce, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

39. Stavebníkovi jako osobě zúčastněné na řízení soud nepřiznal náhradu nákladů řízení, neboť mu nebyla v řízení uložena povinnost ani soud neshledal žádné okolnosti hodné zvláštního zřetele pro přiznání náhrady nákladů (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 8. února 2023

JUDr. Věra Šimůnková, v.r.
předsedkyně senátu